

Дали джазу

У Львові вперше відбувся фестиваль під назвою "Квартет імені Шимановського та друзі"

На чотири дні галицька столиця збрала потужну когорту музикантів із Ганновера. Участь у фестивалі кожного з них — це подія. Але чи не найбільша подія — приїзд в Україну самого квартету, що сформувався у Варшаві, мешкає в Німеччині, а у своєму складі має двох українців.

Навіть за найсуворішими світовими мірками Квартет імені Кароля Шимановського — це ансамбль надзвичайно високого рівня. Лише одна риса об'єднує його із більшістю сучасних колективів: суцільна космополітичність. Самі артисти воліють уникати теми їхньої "ідентичності", але покопирсатися у ній таки варто.

Виник Квартет імені Шимановського 1995 року майже у тому ж складі, у якому грає нині (2005-го польського скрипаля Марека Думіча змінив Андрій Белов). Тож знайомтеся: 26-річний Андрій Белов — перша скрипка квартету, народився у Хмельницькому, навчався в Київській спеціальній музичній школі-десятирічці, згодом — у Ганновері в класі Кшиштофа Венгжина, зірки сольного виконавства, який до того ж грає на скрипці Страдіварі. Гжегож Котув, котрому 36, — друга скрипка, доцент по класу камерного ансамблю Вищої школи музики і театру Ганновера (зі всіх музикантів квартету він найкраще грає джаз). Одноліток Котува, Володимир Микитка — альтіст, львів'янин, душа, мотор та ідеолог фестивалю, син художнього керівника Львівського камерного оркестру Артура Микитки, без якого фестиваль навряд чи відбувся б. Найстарший — Марчін Сенявські (йому 38), віолончеліст, єдиний із усіх випускників Московської консерваторії, а тому — провідник російських виконавських традицій (вони, до слова, у потужно-емоційній грі ансамблю дуже відчутні); у Ганновері — доцент.

І про гостей. Володимир Крайнев приїхав до Львова, щоб зіграти з квартетом лише один твір — Фортепіанний квінтет Шостаковича. Грав, як Зевс, видобуваючи із надр роля вольові октави і акорди. Не говорив, а декламував перед стадіонним натовпом.

Німецька баяністка Ельсбет Мозер має фантастичний дар грати так, що звучання її інструмента майже не помічаєш. Її баян — не соліст. Він — атмосфера, повітря, аура, у яких хочеться жити, творити і кохати. Мозер привезла до України культову музику — присвячене їй тріо **Silencio** Соф'ї Губайдуліної, а також культового німецького віолончеліста Ніколауса Альштедта, який грає так, як дихає. Дуетом вони створювали картини кривавої кориди у "П'яти п'есах" іспанця Мануеля де Фальї і знесиленого **fin de siecle** у танго аргентинця Астора Пьяццолі. У другій частині Струнного квінтету Шуберта, що закривав фестиваль, Ніколас Альштедт та Андрій Белов тихим пощипуванням струн довели переповнений зал Львівської філармонії до повного божевілля, примусивши одних шаленіти від задоволення, а інших — витирати сльози щастя.

Ігор Четувєв на львівській сцені мав зовсім інакший вигляд, аніж зазвичай на київській. Не дивно, що сольний виступ із шістьма етюдами Шопена йому вдался дещо гірше, ніж фортепіанні партії в ансамблях — адже він їхав на фестиваль друзів, і лишатися на сцені одному йому, очевидно, було не варто. У "Прелюдії, фузі та варіаціях" Сезара Франка баян Мозер і рояль Четувєва стали одним інструментом. Соната № 2 для скрипки і фортепіано Сергія Прокоф'єва у виконанні Четувєва і Белова спровокувала у слухачів виверження адреналіну, яке плавно перейшло у довжелезну овацію. Єдиними музикантами на фестивалі, що були налаштовані на спокійну гру, виявився джазовий квартет із Ганновера **Pure Desmond**, орієнтований на "прохолодний" стиль (**cool**-джаз) Пола Дезмонда. Свою частину вечора Лоренц Гаргаснер (саксофон), Йоганн Вайс (електрогітара), Крістіан Флор (контрабас) та Себастьян Дойфель (перкусія) відіграли рівно і розумно. Коли ж до них приєднався Квартет імені Шимановського, тоді, власне, й почався справжній гарячий джаз.

Інна ПИСАРСЬКА спеціально для "Хрещатика". Фото з архіву "Хрещатика"